

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 EKİM-KASIM-ARALIK

Düzenlemeler, Tepkiler, Hak Aramalar

BİA MEDYA GÖZLEM

2015 EKİM-KASIM-ARALIK

Düzenlemeler, Tepkiler, Hak Aramalar

1 Kasım 2015 Erken Genel Seçimler öncesi eleştirel gazetecilerin baskı görmesi, MİT TIR'ları haberleri nedeniyle tutuklanan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar ve Ankara temsilcisi Erdem Gül'ün tutuklanması, ulusal ve uluslararası plan sert tepkilere neden oldu. Avrupa Birliği ve Avrupa Parlamentosu yetkilileri, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muiznieks, RSF, CPJ, Uluslararası PEN, IPI, WAN-IFRA, Index on Censorship, WPFC, FIJ, FEJ, EJN, TGC, TGS ve DİSK Basın-İş Türkiye'de tutuklu gazetecilerin tahliyesini talep ettiler. RSF ve TGC, tutuklu gazeteciler için 15 AB ülke konsolos görevlisinin katılımıyla bir ortak basın toplantısı düzenledi. RSF'nin başlattığı imza kampanyasına 18 bin 500 kişi destek verdi. Basın Konseyi koordinasyonunda Silivri Cezaevi önünde "Umut Nöbeti" başlatıldı. TGS ve PAK Medya İş Sendikası üyeleri cezaevi önünde balon uçurdu. Can ve Erdem'in Gazeteci Arkadaşları Grubu "30 adım" eylemi yapıldı, Bianet, yeni yılda tutuklu 31 gazeteci için kitap yolladı; kitap gönderme kampanyası başlattı; Hak örgütleri Diyarbakır'daki sokağa çıkma yasağını, habercilere yönelik şiddeti, Denizli Ekspres sitesinin sahibi Kadriye Sözeri'nin ifadesinin Emniyet Ahlak Büro Amirliği'nde alınmasını kınadılar.

IPI, RSF, CPJ, IFJ/EFJ, Article 19, Index on Censorship, ve EJN'nin temsilcileri, 1 Kasım Erken Genel Seçimleri öncesi baskıya uğrayan gazetecilerle dayanışmak için Türkiye'ye geldi; CHP, HDP ve MHP yetkilileri, ABD ve Fransa Büyükelçilikleri, AGİT Seçim İzleme Heyeti ve Avrupa Komisyonu yetkilileriyle görüştü; endişelerini dile getirdi. Medya Derneği başkanı Ekrem Kızıldaş, YSK ve RTÜK'ün hükümete yakın televizyon kanallarına ceza vermesine tepki gösterdi.

Cumhurbaşkanı, 1 Kasım Erken Genel Seçimleri sürecinde medyaya karşı sözlü saldırılarını sürdürdü; "Avara kasnak", "Faşistin önde gidene", "Sahtekarlar, şaklabanlar, şarlatanlar", "Pensilvanya medyası", "Hainler, alçaklar, yalancılar", "Edepsizler", "Mankurt" gibi sözlerle seviyeyi iyice düşürdü. Cumhurbaşkanı, The Economist'e de "Siz kendi ülkenizdeki seçimlerle ilgilenin" diye çıkıştı.

"Türkiye ifade ve basın özgürlüğü konularında hiç bir Avrupa ülkesinden geri değil" diyen Başbakan Davutoğlu'nu Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutukluluğu

zora soktu. Davutoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "peşini bırakmam" sözünden sonra tutuklanan Dündar ve Gül için "yargılamanın tutuksuz olması esas olmalı" dedi.

Hükümet, YSK ve RTÜK, seçim sürecinde hükümete yakın medya organlarına ceza verince medya özgürlüğünü hatırladı: Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Başbakan Davutoğlu'nun da eleştirdiği YSK ve RTÜK Kanunlarının değişebileceği sinyalini verdi. AKP milletvekili Abdurrahim Boynukalın, Doğan Yayın Holding'e yönelik saldırıyı savundu.

Üç aylık dönemde en az 213 gazeteci ve medya çalışanı işten çıkarıldı veya işten çıkma zorunda kaldı. Geçen yılın aynı döneminde bu rakam 47 idi.

Düzenlemeler

Anayasa Mahkemesi (AYM), şüpheliler üzerinde arama yapılmasını "somut delillere dayalı kuvvetli şüphe" yerine "makul şüphe"ye dayandıran İç Güvenlik Paketi'nin Anayasaya aykırı olmadığına karar verdi. TGC ve TGS, Basın Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün etkisini artıran Basın Kartı Yönetmeliği değişikliğini Danıştay'a taşıdı.

"Makul şüphe" makulmü: Anayasa Mahkemesi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun, şüphelilerde arama yapılması için gereken "somut delillere dayalı kuvvetli şüphe" ibaresinin "makul şüphe" şeklinde İç Güvenlik Paketi'nde yer almasını Anayasaya aykırı olmadığına karar verdi; "makul şüphe" kriterinin iptaline ilişkin başvuruyu reddetti (23 Aralık).

Yönetmelik yargıda: TGC ve TGS Basın Kartı Yönetmeliği'nin iptali için Danıştay'da dava açtı (15 Ekim). Dava dilekçesinde "Hiçbir hukuksal gerekçeye dayanmayan, Türkiye'nin en çok sarı basın kartı üyesine sahip davacılarından görüş dahi alınmadan çıkarılan yönetmelik tamamen siyasi gerekçeyle değiştirilmiştir" denildi.

Raporlar

Açıklanması geciktirildiği için hak örgütlerinin tepkisine özgürlüğü konusunda "Gazetecilere yönelik gözdağı vermeye karşı eyleme geçilmeli. İfade özgürlüğünde son iki yıldır ciddi gerileme var" denildi.

bianet, BM Gazetecilere Karşı Suçlarda Cezasızlıkla Mücadele Günü'nde "Gazetecilere Saldırıları Yargılansın, Sorumluları Cezalandırılsın" başlıklı bir rapor yayınladı.

Freedom House İnternet Özgürlüğü 2015 Raporu'nda önceki yıla (2014) göre 3 puan gerileyen Türkiye kısmen-özgür ülkeler arasında sayıldı. RSF, "Medya özgürlüğü, Türkiye'de barış için vazgeçilmez" raporunu çıkardı. CPJ, raporunda dünyada cezaevindeki 199 gazeteciden 14'ünün Türkiye'de olduğunu bildirdi.

Uluslararası PEN ve PEN Norveç, "Gözetim, Gizlilik ve Otosansür: Türkiye'deki Yeni Dijital Zorluklar" raporunda Türkiye'de dijital özgürlüklere yönelik baskıları gündeme getirdi. Özgürlük için Basın (ÖiB) Raporu, medya sektöründe işsizlik sorununa vurgu yaptı.

PEN özgürlükleri hatırlattı: Uluslararası PEN ve PEN Norveç, Türkiye’de dijital özgürlüklere yönelik baskılarla ilgili hazırladığı “Gözetim, Gizlilik ve Otosansür: Türkiye’deki Yeni Dijital Zorluklar” raporunda hükümete, Türkiye ile ilişkisi olan ülkelere, Avrupa Birliği’ne (AB) ve sosyal medya şirketlerine özgürlükleri hatırlattı (16 Aralık).

CPJ raporu: Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) raporuna göre; 2015’te mesleki faaliyetlerinden dolayı 14’ü Türkiye’den olmak üzere dünyada 199 gazeteci cezaevinde. (15 Aralık).

Türkiye, en büyük cezaevlerinden biri: RSF 2015 bilançosunda Türkiye, 9 gazeteciyle, dünyanın gazeteciler için en büyük beş cezaevinden biri olarak gösterildi (15 Aralık).

ÖiB raporunda işsizlere vurgu: Özgürlük için Basın (ÖiB) Raporuna göre Kasım ayında 100’den fazla medya çalışanı işsiz kaldı (15 Aralık).

AB’nin Türkiye İlerleme Raporu: Avrupa Komisyonu’nun Türkiye İlerleme Raporu’nda İnternet yasakları, yayın yasakları, TRT’nin siyasallaşması, RTÜK’ün bağımlılığına dikkat çekti; “Gazetecilere yönelik gözdağı verme yöntemlerine karşı eyleme geçilmeli. Gazetecilere saldırılar ve tehditler soruşturulmalı. Hakaret yasası muhaliflere baskı unsuru olarak kullanılmamalı” diye önerdi (10 Kasım).

Bianet’ten Cezasızlık Raporu: Bianet, BM Gazetecilere Karşı Suçlarda Cezasızlıkla Mücadele Günü’nde “Gazetecilere Saldırılar Yargılsın, Sorumluları Cezalandırılsın” başlıklı bir rapor yayınladı (2 Kasım).

Türkiye 3 sıra geriledi: Türkiye, Freedom House İnternet Özgürlüğü 2015 Raporu’nda 2014 yılına göre 3 puan geriledi. Raporda Türkiye kısmen-özgür ülkelerin en sonunda yer aldı. Raporda internet özgürlüğünün dünya genelinde gerilediği, daha fazla hükümetin kamuoyunu ilgilendiren haberleri sansürlediği, içerik çıkarmak için daha fazla talepte bulunduğu tespiti yer aldı (28 Ekim).

RSF raporu: RSF, “Medya özgürlüğü, Türkiye’de barış için vazgeçilmez” raporunda, TMK’nun yürürlükten kaldırılması; gazetecilerin statüsü ve haklarının AİHM içtihatlarına uyumlu hale getirilmesi; gazeteci cinayetlerinde zamanaşımının kaldırılması ve habere erişim hakkına dair yasal güvence de istedi (16 Ekim).

Tepkiler

1 Kasım 2015 Erken Genel Seçimler öncesi eleştirel gazetecilerin baskı görmesi, MİT TIR’ları haberleri nedeniyle tutuklanan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar ve Ankara temsilcisi Erdem Gül’ün tutuklanması, ulusal ve uluslararası çevrelerde sert tepkilere neden oldu. Avrupa Birliği ve Avrupa Parlamentosu yetkilileri, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muiznieks, Türkiye’de tutuklu gazetecilerin tahliyesini talep ettiler. RSF ve TGC, Dündar ve Gül ile tutuklu gazeteciler için, CPJ, Uluslararası PEN, IPI, WAN-IFRA, Index on Censorship, WPFC, FIJ, FEJ, EJM, TGS ve DİSK Basın-İş gibi çok sayıda örgütün de katılımıyla ortak bir basın toplantısı düzenledi. RSF’nin başlattığı imza kampanyasına Günter Wallraff, Noam Chomsky, Edgar Morin, Jack Lang, Carl Bernstein, Fazıl Say, Ahmet İnsel, Nedim Gürsel dahil 18 bin 500 kişi destek verdi. Basın Konseyi koordinasyonunda Silivri Cezaevi önünde her tandanstan onlarca haberci “Umut Nöbeti” tuttu; TGS ve PAK Medya İş Sendikası üyeleri cezaevi önünde balon uçurdu. “Can ve Erdem’in

Gazeteci Arkadaşları Grubu” Dünder ve Gül için “30 adım” eylemi yaptı, bianet, yeni yılda tutuklu 31 gazeteci için kitap yolladı; kitap gönderme kampanyası başlattı; GÖP, tutuklu gazetecilere mektup yazma kampanyası düzenledi. Hak örgütleri, yoğun bir şekilde, Diyarbakır’daki sokağa çıkma yasağını, habercilere yönelik şiddeti, Denizli Ekspres sitesinin sahibi Kadriye Sözeri’nin ifadesinin Emniyet Ahlak Büro Amirliği’nde alınmasını kınadılar. IPI, RSF, CPJ, IFJ/EFJ, Article 19, Index on Censorship, ve EJM’nin temsilcileri, 1 Kasım (Tekrar) Genel Seçimleri öncesi baskıya uğrayan gazetecilerle danışmak için Türkiye’ye geldi; CHP, HDP ve MHP yetkilileri, ABD ve Fransa Büyükelçilikleri, AGİT Seçim İzleme Heyeti ve Avrupa Komisyonu yetkilileriyle görüştü; endişelerini dile getirdi. Medya Derneği başkanı Ekrem Kızıtaş, YSK ve RTÜK’ün hükümete yakın televizyon kanallarına ceza vermesine tepki gösterdi.

TGS üyeleri ve çok sayıda gazeteci, “Basın öne eğilmesin” mesajıyla Galatasaray Lisesi’nin önünde, tutuklu meslektaşlarının serbest bırakılması ve haber alma hakkının engellenmemesi için eylem yaptı

Silivri önünde balon uçuruldu: TGS ve PAK Medya İş Sendikası üyeleri, Silivri Cezaevi önünde tutuklu gazeteciler için balon uçurdu. Eylemde Silivri’de tutuklu Samanyolu Yayın Grubu Bakanı Hidayet Karaca, gazeteciler Mehmet Baransu, Can Dünder ve Erdem Gül’ün yeni yıl mesajları okundu (31 Aralık).

Şiddete kınama: TGS Kocaeli Şubesi, Kocaeli Üniversitesi’nde yapılan bir etkinlikte gazeteci Ayşegül Kalaycı’nın polis ve özel güvenlik görevlilerinin şiddetine maruz kalması, yerlerde sürüklenip fotoğraf çekmesinin engellenmesini kınadı. Ayrıca, DiHA Muhabiri Elif Çetiner’in de serbest bırakılması talep edildi (30 Aralık).

İşten atmak çare değil: TGS, “AKP iktidarının yoğun saldırısıyla karşı karşıya olan Cumhuriyet Gazetesi’nin yaşadığı sorunların çözümünü çalışanlarını işten atmakta bulması kabul edilemez” dedi (29 Aralık).

Atmaca için eylem: TGS Kadın ve LGBTİ Komisyonu’na üyesi gazeteciler, Van M Tipi Cezaevi’nde tutulan JİNHA muhabiri Vildan Atmaca için sosyal medyada 21.00-23.00 saatlerinde #VildanaÖzgürlük etiketiyle eylem yaptı (28 Aralık).

Dünder ve Gül için “30 adım” eylemi: “Can ve Erdem’in Gazeteci Arkadaşları Grubu”, MİT TIR’ları haberi nedeniyle 30 gündür tutuklu olan Can Dünder ve Erdem Gül için Beyoğlu Tünel Meydanı’nda “30 adım” eylemi yaptı. Ceyda Karan’ın okuduğu basın açıklamasında, “Biz ‘Ne hain ne de kahramanız, biz gazeteciyiz’ o nedenle ‘Yansak da dokunacağız’. Ve yine mücadeledeyiz, yine hedefteyiz, yine haklı çıkacağız” denildi. Gül’ün hapisten gönderdiği mektubu eşi Aslı Gül, Dünder’inkini de eşi Dilek Dünder okudu (26 Aralık).

Dergi dağıtımalarına destek: Yaklaşık 200 kişi, Boyun Eğme dergisini satarken 20 Komünist Parti üyesinin Beyoğlu İstiklal Caddesi’nde yapan gözaltına alınmasını protesto etmek için dergi sattı (26 Aralık).

RSF tahliye istedi: RSF, tutuklulukları bir ayı bulan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dünder ve Ankara temsilcisi Erdem Gül’ün tahliye edilmesi için Anayasa Mahkemesi’ne çağrı yaptı (26 Aralık).

Diyarbakır'da haberci eylemi: Diyarbakır'da gazeteciler, Sur İlçesi'nde 23 gündür süren sokağa çıkma yasağı "haber yapma özgürlüğü kısıtlanıyor" mesajıyla kınadı. Gazeteciler yürüyüşleri engellenince Dağkapı Meydanı'nda açıklama yaptı (25 Aralık).

Hrant'ın Arkadaşları: Hrant'ın Arkadaşları grubu, Hrant Dink davası duruşması öncesinde Çağlayan Adliyesi önünde açıklama yaptı: "Ancak son iddianame devletin bu cinayetdeki rolünün açığa çıkması için önemli bir aşamadır, imkandır. Bu imkan sonuna kadar kullanılmalı, sorumlular yargı önünde hesap vermeli" (22 Aralık).

"Basın öne eğilmesin" eylemi: TGS üyeleri ve çok sayıda gazeteci, "Basın öne eğilmesin" mesajıyla Galatasaray Lisesi'nin önünde, tutuklu meslektaşlarının serbest bırakılması ve haber alma hakkının engellenmemesi için eylem yaptı. Erdem Gül'ün eşi Aslı Işık Gül, Hidayet Karaca'nın eşi Şule Karaca, CHP milletvekilleri Eren Erdem, Ali Şeker ve Barış Yarkadaş da eyleme destek verdi (20 Aralık).

Kadın gazetecilerle dayanışma: TGS Kadın ve LGBTİ Komisyonu, Van'da tutuklanan JİNHA muhabiri Vildan Atmaca ve tüm tutuklu kadın gazetecilerin serbest bırakılması için Galatasaray Lisesi önünde basın açıklaması yaptı (18 Aralık).

Britanya Meclisi'nden mektup: Britanya'da İşçi Partisi milletvekilleri, Türkiye'deki basın özgürlüğü ihlalleri ve hukukçu Tahir Elçi'nin öldürülmesi gibi faili meçhul cinayetleri kınayan bir mektubu imzaya açtı (17 Aralık).

Dündar yalnız değildi: MİT TIR'ları haberleri nedeniyle tutuklanan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar'ın 17-25 Aralık soruşturmalarıyla ilgili haber/köşe yazılarından yargılandığı davayı, CHP milletvekilleri Gürsel Tekin, Enis Berberoğlu, Hilmi Yarayıcı, Kadir Gökmen Öğüt, eski CHP Milletvekili Süleyman Çelebi, sanatçılar Tarık Akan, Rutkay Aziz, Menderes Samancılar, belgeselciler Nebil Özgentürk ve Coşkun Aral, DİSK Genel Başkanı Kani Beko ve Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu, Basın Konseyi Başkanı Pınar Türenç, gazeteciler Mete Çubukçu, Ruşen Çakır, Rıdvan Akar, Banu Güven, Merdan Yanardağ, Tarık Toros ve Deniz Gezmiş'in kardeşi Hamdi Gezmiş de izledi (17 Aralık).

Kitaba sansüre tepki: DİSK Basın İş Sendikası, "Savaşta önce gerçekler ölür" sözünü hatırlatarak kitap toplama kararını ve basın emekçileri üzerindeki baskıları kınadı (17 Aralık).

Avrupa Konseyi konferans düzenliyor: Avrupa Konseyi çalışma grubu son yıllarda yaşanan medya ve ifade özgürlüğü sorunlarıyla ilgili Bakanlığı yetkileriyle görüştü, acilen uygulanmak üzere bir eylem planı hazırladı. Buna göre 2016'nın ilk yarısında Ankara'da Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, AİHM yargıçları, Türkiye yüksek mahkeme temsilcileri, medya ve sivil toplum kuruluşlarının katılacağı üst düzey bir konferans düzenlenecek (16 Aralık).

Şiddete protesto: Mersin Üniversitesi'ndeki Nihal Atsız anmasında polislin gazetecilere plastik mermiyle saldırması ve tehdit etmesi DİHA Mersin çalışanları, İHD ve HDP yöneticilerince protesto edildi (15 Aralık).

YSK ve RTÜK'e tepki: Medya Derneği başkanı Ekrem Kızıldaş, YSK ve RTÜK'ün hükümete yakın televizyon kanallarına verdiği cezalarla ilgili, "Onlarca kanal arasında sadece bazılarının seçilmesi, diğerlerinin görmezden gelinmesi bir anlamda bu TV'lerin susturma gayretiyle çalışıldığını düşündürüyor" dedi (15 Aralık).

ÇGD protestosu: ÇGD Malatya Şubesi Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutuklanmasıyla somutlaşan gazeteciler üzerindeki baskıları protesto etti (15 Aralık).

G9'dan mektuplu destek: G9 Gazetecilik Örgütleri, Platformu Yüksel Caddesi İnsan Hakları Anıtı önünde stant açarak cezaevinde bulunan gazetecilere mektup ve kart gönderdi. Eyleme, Can Dünder'in annesi Öznur Dünder ile Erdem Gül'ün eşi Aslı Işık, CHP Genel Sekreteri Gürsel Tekin, CHP milletvekilleri, KESK Eş Genel Başkanı Lami Özgen, KESK'e bağlı sendika yöneticileri, kitle örgütü yöneticileri ve pek çok gazeteci destek verdi (14 Aralık).

WAN'dan dayanışma: Dünya Gazete ve Haber Yayıncıları Birliği (WAN-IFRA), basın ve ifade özgürlüğü üstündeki baskılara karşı Türkiye medyası ile dayanışma çağrısı yaptı (14 Aralık).

Keskin için kampanya: Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi, TCK 301'den hapis cezası alan avukat Eren Keskin, homofobik şiddete maruz kalan Kostas ve tweet attığı için hapis cezasıyla yargılanan Malezyalı karikatürist Zunar için imza kampanyası başlattı (14 Aralık).

Dünder ve Gül'e onur madalyası: Strasbourg Belediyesi Başkan Yardımcısı Nawel Rafik-Elmrini, tutuklu gazeteci Can Dünder'in eşi Dilek Dünder'a, tutuklu gazeteciler Can Dünder ve Erdem Gül için fahri hemşeriliği simgeleyen onur madalyası verdi. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muiznieks de Türkiye'de tutuklu gazetecilerin derhal serbest bırakılmasını istediğini söyledi. RSF temsilcisi Johann Bihl ve Strasbourg Basın Kulübü başkanı Françoise Schöller Türkiye'de basına yapılan ağır baskı ve şiddetten kaygı duyduklarını belirttiler (10 Aralık).

Dünder ve Gül'ün tutuklanmasına giden süreci mercek altına alan #Tutuklandık belgeselinin ilk bölümü Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinde yayına girdi.

Hapis gazeteciye kitap: bianet, yeni yıla cezaevinde girecek 31 gazeteciye kitap yolladı; kitap gönderme kampanyası başlattı (20 Aralık),

Tecride tepki: Aralarında DİSK, KESK, TMMOB, TTB'nin bulunduğu sivil toplum kuruluşları, 26 Kasım'da tutuklanan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dünder ve Ankara temsilcisi Erdem Gül'e Silivri Cezaevi'nde uygulanan tecridi kınadı (11 Aralık).

Cemiyet muameleyi kınadı: Denizli Gazeteciler Cemiyeti, otobüs şoförlerinin sorunlarını işleyen bir haber nedeniyle Denizli Ekspres sitesinin sahibi Kadriye Sözeri'nin ifadesinin Emniyet Ahlak Büro Amirliği'nde alınmasını kınadı (8 Aralık).

Şaşırtıcı destek: Star gazetesi yazarları Mensur Akgün, Türkiye'nin imajını düzeltmesi bakımında "Dünder gibi ifade özgürlüğü sembolü gazetecilerin tahliye edilmesi gerektiğini" yazdı. Milletvekili Orhan Miroğlu da, gazetecilerin tutuksuz yargılanmalarını istedi; "Erdem'in böylesi suçlarla ilişkilendirilmesinin mantığını anlayamadım" diye yazdı (7 Aralık).

299 endişe konusu: Ankara Barosu'nun düzenlediği çalıştayda, "Cumhurbaşkanı'na hakareti" düzenleyen TCK'nın 299. Maddesinin Anayasa Mahkemesi'ne taşınması önerildi (6 Aralık).

Patrona kınama: TGS, ödenmeyen ücretlerini istedikleri için bazı çalışanlarını işten atan Taraf gazetesini kınadı; "Meslektaşlarımızı aylarca para vermeden çalıştırmanın Türkiye'de cezası yokmuş gibi davranan patronun arkadaşlarımıza kاپıyı göstermesi kabul edilemez" dedi (2 Aralık).

Tutukluluğa karşı uluslararası toplantı: RSF ve TGC, Can Dünder, Erdem Gül ve tutuklu gazeteciler için ortak bir basın toplantısı yoluyla uluslararası bir çağrı yayınladı. Çağrıya, Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), PEN Uluslararası Yazarlar Birliği (PEN International), Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Dünya Gazeteler Derneği (WANIFRA), Sansür Endeksi (Index on Censorship), Dünya Basın Özgürlüğü Komitesi (WPFC), Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ), Avrupa Gazeteciler Federasyonu (FEJ),

Etik Gazetecilik Ağı (EJN), Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) ve DİSK Basınış gibi çok sayıda uluslararası basın özgürlüğünü savunan kuruluşlar da imza verdi (1 Aralık).

Tutuklu gazeteciler için imza verdiler: RSF, Can Dündar, Erdem Gül ve tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması için başlattığı uluslararası çağrıya aralarında Günter Wallraff (gazeteci, Almanya), Noam Chomsky (dilbilimci, ABD), Edgar Morin (sosyolog, Fransa), Carl Bernstein (gazeteci, ABD), Zülfü Livaneli (yazar, Türkiye), Ali Dilem (karikatürist, Cezayir), Thomas Piketty (ekonomist, Fransa), Claudia Roth (siyasetçi, Almanya), Kamel Labidi, (gazeteci, Tunus), John R McArthur (medya yöneticisi, ABD), Fazil Say (piyanist, Türkiye), Peter Price (medya yöneticisi, ABD), Edwy Plenel (medya yöneticisi, Fransa), Jim Hoagland (gazeteci, ABD), Ahmet İnsel (siyaset uzmanı, Türkiye), Eric Chol (genel yayın yönetmeni, Fransa), Nedim Gürsel (yazar, Türkiye), Cem Özdemir (Yeşiller Partisi eş başkanı, Almanya), Hakan Günday (yazar, Türkiye), Mikis Theodorakis (besteci, Yunanistan), Per Westberg (yazar, İsveç), Louise Belfrage (gazeteci, İsveç), Ali Anouzla (gazeteci, Fas), Omar Bellouchet (gazeteci, Cezayir), Jack Lang (Eski Bakan, Fransa), Omar Brouksy (gazeteci, Fas), Pierre Haski (gazeteci, Fransa), Jay Weissberg'in (sinema eleştirmeni, ABD) olduğu çok sayıda dünyaca tanınan isimler imza verdi (1 Aralık).

Tutuklamaya tepki: HDP ve CHP tutuklamaları kınarken, TÜSİAD, "Özgür basın olmadan demokrasi olmaz", Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı, "Silivri gazeteciler için toplama kampına dönüştü"; ABD Ankara Büyükelçiliği, "Derin rahatsızlık duyuyoruz"; Basın Konseyi, "Utanç kararı tarihe geçecek" şeklinde açıklama yaptı. AGİT Medya Özgürlüğü temsilcisi Dunja Mijatovic, Can Dündar ve Erdem Gül'ün derhal tahliye edilmesini istedi (27 Kasım).

AB Komisyonu Genişleme Sözcüsü Maja Kocijancic, "Bu endişe verici gelişmeleri çok yakından izliyoruz. İfade özgürlüğü AB'nin temel ilkelerinden biridir. Bu endişeleri Türk yetkililerin gündemine defalarca getirdik, son olarak İlerleme Raporu'nda da yer aldı. Endişelerimizi dile getirmeyi sürdüreceğiz"; AP Türkiye Raportörü Kati Piri de, "Tutuklamalar, Türkiye'de basın özgürlüğünün ağır baskı altında olduğunu gösteriyor. AB'nin sessizliği satılık olamaz. AB'nin zirvede bu mesajı Ankara'ya açık şekilde iletmelerini umuyorum" dedi.

Kayım değil Kırım: CHP İstanbul milletvekili, CHP Medyaya Yönelik Baskıları İzleme Komisyonu üyesi Barış Yarkadaş, Kanaltürk ve Bugün TV'deki işçi kıyımına, "Kayyım değil KIYIM var... 172 meslektaşımız daha işsiz bırakıldı. Çalışanların tamamı, dün GBT'den geçirildi. Yapılan suçtur," sözleriyle tepki gösterdi (20 Kasım).

Ayrımcılık uyarısı: Medya Etik Konseyi Başkanı Halit Esendir, "Siyasi iktidar, Samanyolu Grubu'nun yayınlarını TÜRSAT üzerinden susturarak ayrımcılık suçu işliyor" dedi (16 Kasım).

Şeffaflık uyarısı: G20 Zirvesi için dünya liderlerine çağrı yapan Uluslararası Şeffaflık Örgütü Kıdemli Program Koordinatörü Maggie Murphy, "Gazetecilerin, yolsuzluklar ile ilgili haberleri nedeniyle kilit altında olması bizde fazlasıyla hayal kırıklığı yaratır" dedi (16 Kasım).

TÜRSAT'a kınama: Basın Enstitüsü Derneği, kayyum atanan İpek Medya Grubu'na ait televizyon kanallarından sonra Samanyolu Yayın Grubu'na ait TV ve radyoların da TÜRSAT'tan çıkarılmasını kınadı (14 Kasım).

Yazarlar hapiste: PEN Türkiye Merkezi, Türkiye Yazarlar Sendikası ve Türkiye Yayıncılar Birliği, Dünya Hapisteki Yazarlar Günü'nde 28 gazeteci ve yazarın hapiste olduğunu açıkladı (15 Kasım).

İşsizlik ve kutuplaştırma uyarısı: TGC Başkanı Turgay Olcayto, Amasya'daki yerel medya seminerinde yaptığı konuşmada, "Medya çalışanları 2010'dan beri zorlu bir yaşam geçiriyor. Günümüzde işsiz sayısı yerelde de yaygında da çok fazla. Gazeteciler kutuplaştırılıyor. Birbirlerini hedef gösteren kendisini gazeteci diye niteleyen ama gazetecilik ilkelerine hiçbir şekilde uymayan insanlar türedi" dedi (14 Kasım).

VİMED kınadı: Van İnternet Medyası Derneği (VİMED), Erciş'te haber izlemek isteyen gazetecilerin darp edilmesi ve DİHA muhabiri İdris Yılmaz'ın kelepçelenerek gözaltına alınmasını kınadı (14 Kasım).

Kılıçdaroğlu eleştirdi: CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, "G-20 toplantısındaki uygulamalar göstermiştir ki, 'Basın özgürlüğü kırmızı çizgidir' diyen Başbakan Davutoğlu'nun özgür basınla arasında hem kırmızı çizgi hem de kalın duvarlar vardır. Basın özgürlüğüne, dolayısıyla demokrasimize ve özgürlüklerimize yönelik bu saldırıyı güçlü bir şekilde kınıyor, AKP Hükümetini Anayasa'da güvence altına alınan basın özgürlüğüne saygı göstermeye ve görevini yerine getirmeye çağırıyorum" dedi (13 Kasım).

Chomsky-RSF makalesi: ABD'li iletişim uzmanı Noam Chomsky ve RSF Genel Sekreteri Christophe Deloire, Antalya'daki G20 Zirvesi öncesi Türkiye'de gerileyen medya özgürlüğüyle ilgili ortak makale Washington Post gazetesinde yayınlandı (13 Kasım).

ÇGD'den ağır eleştiri: ÇGD, kayyumdan, işten çıkardığı İpek Koza Grubu'na bağlı Bugün TV ve Bugün gazetesi çalışanlarının tüm haklarını hemen vermesini istedi (13 Kasım).

Konsey kınadı: Basın Konseyi, Gerçek Bugün gazetesinin Feza Yayıncılık'ta basılıp basılmadığını denetlemek için Zaman gazetesi merkezine helikopter ve TOMA ile gelinmesini kınadı (12 Kasım).

Akreditasyona kınama: Dünya Gazeteler ve Haber Yayıncıları Birliği (WEF) ve WAN-FRA, G20 Zirvesi'nde bazı gazetelere akreditasyon verilmemesine tepki gösterdi (14 Kasım).

Akreditasyona kınama: Basın Konseyi, Antalya'daki G20 Zirvesi öncesi Zaman ve Sözcü gazetelerine akreditasyon verilmemesini "hükümetin medyaya uyguladığı bir sansür" olarak niteledi (10 Kasım).

Cezasızlığa Son Forumu: Düşünce Suçuna Karşı Girişim'in öncülüğünde ve bianet, Hafıza Merkezi, Şeffaflık Derneği ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin katkılarıyla Cezasızlığa Son Forumu düzenlendi (9 Kasım).

Baskılara kınama: Basın Konseyi ve ÇGD, Nokta dergisi yetkilileri Cevheri Güven ve Murat Çapan'ın tutuklanmasını ve hükümetin atadığı kayyumların İpek Koza Grubu'nda birçok gazeteciyi işten çıkarmasını kınadı (4 Kasım).

Erdoğan'a mektup: Dünyadan 30'dan fazla insan hakları, medya ve düşünce kuruluşu, Türkiye'de basın özgürlüğüne yönelik endişelerini iletmek ve İnternet sansürünün durdurulması için Cumhurbaşkanı Erdoğan'a mektup gönderdi. Mektup, Dünya Gazeteler ve Haber Yayıncıları Birliği (WAN-IFRA), Dünya Editörler Forumu (WEF), Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) ve Uluslararası Yazarlar Birliği (PEN) öncülüğünde kaleme alındı (29 Ekim).

Utanch: TGF Genel Başkanı Yılmaz Karaca, "İpek Medya Grubu'na atanan kayyumların ilk işi televizyon, radyo ve gazete yayınlarını gasp etmek oldu. Bu basın tarihimize geçen bir utanç uygulamasıdır" dedi (29 Ekim).

GÖP kınadı: GÖP dönem sözcüsü TGS Başkanı Uğur Güç, polisle beraber kayyumun geldiği İpek Medya'da yaşanan polis şiddeti ve Bugün ile Kanaltürk televizyonlarının yayınlarının kesilmesini kınadı (29 Ekim).

ÇGD kınadı: ÇGD Genel Başkanı Ahmet Abakay, “İpek Medya Grubuna yapılan polis baskını ve kayyum ataması bu iktidarın polis zoruyla basın kuruluşlarına el koymasındır” dedi.

CPJ, “Türk yetkililerin ülkenin demokratik yapısına formaliteden dahi bir saygısı kalmadı” açıklaması yaptı.

Koza İpek operasyonuna kınamalar: TGC, Basın Konseyi, DİSK Basın İş, Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar ve Zaman gazetesi yayın yönetmeni Abülhamit Bilici bünyesinde Kanaltürk TV, Bugün TV ve gazetesini bulunduran Koza İpek Holding’e ait 22 şirkete kayyum atanmasıyla birlikte polis yayınlara müdahale etmesini de kınadılar (28 Ekim).

RTÜK Üyesi Esat Çıplak, İpek Medya’ya kayyum atanmasının ardından yayınların kesilmesiyle ilgili, “Yayınlara durdurulması Anayasa’ya aykırıdır. kamu spotu konulamaz, yayınlar durdurulamaz. Bir medya kuruluşunun yayından men edilmesi Anayasal bir suçtur” dedi.

Türkiye Barolar Birliği, RSF, IPI, AGİT Medya Özgürlüğü Temsilciliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Thorbjorn Jagland’ın sözcüsü Daniel Holtgen, Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz, Avrupa Birliği Komisyonu, Gruba yönelik operasyonu kınadılar. CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu, CHP milletvekilleri Mahmut Tanal, Şafak Pavey, Barış Yarkadaş ve Eren Erdem, HDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş ve milletvekilleri Garo Paylan ve Ali Kenanoğlu Bugün TV kumanda odasında operasyonu kınadılar.

Kayyuma tepki: TGS başkanı Uğur Güç, DİSK Basın İş başkanı Faruk Eren, TGC ve İzmir Gazeteciler Cemiyeti, bünyesinde Kanaltürk televizyonu ve Bugün gazetesini de bulunduran Koza İpek Holding’e ait 22 şirkete kayyum atanmasına tepki gösterdi (27 Ekim).

Tepki gösterenler arasında gazeteci Hasan Cemal, Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar, Zaman Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdülhamit Bilici, gazeteci Nazlı Ilıcak, RTÜK üyesi Esat Çıplak, Halk TV Genel Müdürü ve eski RTÜK üyesi Şaban Sevinç, MHP İstanbul Milletvekili Ekmeleddin İhsanoğlu, eski Milletvekili Hakan Şükür, CHP milletvekilleri Eren Erdem, Mahmut Tanal, CHP Genel Başkan Başdanışmanı Erdal Aksünger, Beşiktaş Belediye Başkanı Murat Haznedar, Taraf Yazarı Hayko Bağdat, Gazeteci-Yazar Ceyda Karan, Gazeteci Nevval Sevindi, Nokta Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Cevheri Güven, MHP Milletvekili Adayı Mehmet Arslan, MHP Genel Başkan Yardımcısı Celal Adan, MHP Milletvekili Uygur Aktan, BBP Genel Başkan Yardımcısı Remzi Çayır, Özgür Gündem Yazarı Celalettin Can ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Turgay Olcayto yer aldı.

Ayrıca gazeteciler Taha Akyol, Ahmet Hakan, Levent Gültekin, Oktay Ekşi, Derya Sazak ve Cüneyt Özdemir ile SPK eski Başkanı Doğan Cansızlar, AKP kurucularından Ertuğrul Yalçınbayır gruba telefonla destek verdi.

Yedi örgüt uyardı: IPI, RSF, CPJ, IFJ/EFJ, Article 19, Index on Censorship, ve Etik Gazetecilik Ağı (EJN) temsilcileri, meslektaşlarıyla dayanışmak için İstanbul’da çok sayıda gazeteci, CHP, HDP ve MHP yetkilileri, ABD ve Fransa Büyükelçilikleri, AGİT Seçim İzleme Heyeti ve Avrupa Komisyonu yetkilileriyle görüştü.

Heyet, hükümetten sansür ve baskı araçlarını kullanmaktan vazgeçmesini, tüm gazetecilerin özgür şekilde yolsuzluk, Kürt meselesi, insan hakları, silahlı çatışma koşullarında ortaya çıkan hak ihlalleri ve Suriye iç savaşı gibi kamuoyunu doğrudan ilgilendiren alanlarda özgürce haber yapabilmelerinin güvence altına alınmasını, gazetecilere yönelik saldırıların tam bir şeffaflıkla araştırılması ve cezasızlığa son verilmesini, gazetecilerin hedef alınmasını kolaylaştıran hakaret yasalarının revize edilmesini de istedi. Ayrıca, Cumhurbaşkanı'nın muhalif medya ve temsilcilerine doğrudan baskı uygulamasına da son vermesi istendi (19-21 Ekim).

P24'ten panel: P24 Platformu ve Londra merkezli Article19, The Guardian Foundation'ın desteğiyle İstanbul'da "İfadeye Özgürlük" başlıklı bir panel gerçekleştirdi. Panelde, Özgür Gündem yayın yönetmeni Eren Keskin, P24'ten Hasan Cemal, Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar, Nokta dergisi yazarı Perihan Mağden ve Zaman gazetesi yayın yönetmeni Abdülhamit Bilici vardı (19 Ekim).

Aydınlardan Merkel eleştirisi: Yaklaşık 100 akademisyen Almanya Başbakanı Angela Merkel'in seçim öncesi Türkiye'ye yapacağı ziyareti, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Davutoğlu'na destek şeklinde algılanacağı için yadırgadıklarını açıkladı. Gerekçeler arasında; "Cumhurbaşkanına hakaret" bahane edilerek gazetecilere soruşturma açılmasını ve medya organlarının AKP milletvekillerinin de katılımıyla basılması, taşlanması sayıldı (17 Ekim).

Saldırıya kınama: TGC, Basın Konseyi ve İzmir Gazeteciler Cemiyeti, "terör" protestolarını haberleştirdikten sonra Yeni Asır gazetesine yumurtalı ve boyalı saldırı düzenlenmesini kınadı (16 Ekim).

Sansür tepkisi: Türk Ceza Hukuku Derneği, Ankara'da yüze yakın kişinin öldüğü bombalı saldırıyla ilgili her türlü eleştiri, yorum, röportaj ve benzeri yayınının yasaklanmasını hukuka aykırı bularak sansür olarak değerlendirdi (15 Ekim).

299 gerçek problem: AİHM'de görev alan yargıç Işıl Karakaş, Türkiye'de "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla 236 kişi hakkında soruşturma açıldığını, bunlardan 105'i hakkında dava açıldığını ve sekizinin tutuklandığını açıkladı; "Bu, Türkiye'deki problemi gösteriyor," dedi (14 Ekim).

İGC kınadı: İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Yeni Asır Gazetesi'nin Çankaya Sempti'ndeki binasına düzenlenen yumurtalı ve boyalı saldırıyı kınadı (13 Ekim).

Dijitürk'e tepkiler: TGC, Basın Konseyi, TGF, RTÜK'ün muhalif üç üyesi Süleyman Demirkan (CHP), Esat Çıplak (MHP) ve Ersin Öngel (HDP) Dijitürk'ün Gülen Cemaati'ne yakın yedi TV kanalını platformundan çıkarmasına tepki gösterdi (9 Ekim).

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü John Kirby de uygulamayla ilgili endişelerini bildirdi (9 Ekim).

299 karşıtı bildiri: Ankara Düşünceye Özgürlük Girişimi bileşenleri, 270 aydın, yazar, hukukçu, gazeteci ve sanatçıyla birlikte TCK'nın 299. Maddesinin yürürlükten kaldırılması için imza kampanyası başlattı (5 Ekim).

Soru ve araştırma önermeleri / Kanun teklifleri

CHP, Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutuklanmasını, "Cumhurbaşkanına hakaret"ten yoğun şekilde dava açılmasını, cezaevinde mizah dergisi yasağını, Feza Gazetecilik AŞ'ye polis baskısını, Ahmet Hakan'a yönelik

saldırısı, Türkiye’de basın özgürlüğünün gerilemesini ve TİB sansürünü Meclise önerge olarak taşıdı. HDP de, Hasan Cemal ve Tuğçe Tatari’nin kitaplarının “terör örgütü propagandası” şüphesiyle toplatılmasını; Basın İş Yasası, yıpranma payı ve sarı basın kartıyla ilgili sorunları soru önergesi olarak sundu.

Dündar ve Gül için önerge: CHP milletvekili Barış Yarkadaş, MİT TIR’ları haberi dolayısıyla tutuklanan gazeteciler Can Dündar ve Erdem Gül’ün Silivri Cezaevi’nde iletişim araçlarından yararlanma hakkının kısıtlandığı iddiasını Meclise taşıdı; Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’a, “İzlenecek kanallar hangi kriterlere göre belirleniyor?” diye sordu (18 Aralık).

HDP kitap yasağını Meclise taşıdı: HDP Mardin milletvekili Mithat Sancar, gazeteciler Hasan Cemal ve Tuğçe Tatari’nin kitaplarının “terör örgütü propagandası” şüphesiyle Gaziantep 3. Sulh Ceza Hakimliği’nce toplatılmasını Başbakan Davutoğlu’nun yanıtlanması istemiyle sunduğu bir soru önergesiyle Meclise taşıdı. (16 Aralık).

Başbakana 299 sorusu: CHP İstanbul Milletvekili ve Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu, Başbakan Davutoğlu’na, “2002-2015 döneminde Cumhurbaşkanı’na hakaret gerekçesiyle haklarında soruşturma ve kovuşturma yürütülen kişi sayısı nedir?” diye sordu. Önergede “Soruşturma izni için ise 400 talebin ilgili Bakanlık’ta olduğu bilgisi paylaşıldı; “Bir buçuk yılda TCK madde 299’dan bin 500 kişinin davalık olduğu ifade ediliyor. *Bir baskı aracı haline gelen Cumhurbaşkanı’na hakaret suçu ile ilgili bir çalışma yapılacak mıdır?” (8 Aralık).*

CHP’den kanun teklifi: CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu, gazetecilerin, “basılmış eserler yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davaları” kapsamında tutuksuz yargılanmasını açık hüküm haline getirmek amacıyla Meclise bir kanun teklifi sundu. Düzenleme, 5187 sayılı Basın Kanunu’nun “dava süreleri” başlıklı 26. maddesine bir cümle eklenmesini öngörüyor (7 Aralık).

Erdoğan için 98 gözaltı: CHP milletvekili Sezgin Tanrıkulu, Ocak-Ekim 2015 İnsan Hakları Raporu’nda, Cumhurbaşkanı Erdoğan’a hakaret suçlamasıyla 2015’te 98 kişinin gözaltına alındığını, 66’sının hakim karşısına çıkarıldığını açıkladı (5 Aralık).

CHP’den Türkeş’e soru: CHP Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi, Başbakan Yardımcısı Tuğrul Türkeş’e, “Aynı konuda siz TV’de görüş belirttikten sonra Başbakan Yardımcısı olurken Can Dündar ve Erdem Gül neden tutuklandı?” sorusunu yöneltti (27 Kasım).

Mizaha yasak Mecliste: CHP İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş, Amasya F Tipi Cezaevi’ndeki mahkumlara aylardır talep ettikleri halde Penguen dergisi verilmemesini TBMM’ye taşıdı. Yarkadaş sorusunu Başbakan Davutoğlu’na yöneltti. (22 Kasım).

Tanal’dan teklif: CHP İstanbul Milletvekili Avukat Mahmut Tanal, 5187 Sayılı Basın Kanunu’nun 11. Maddesinde düzenlenen “Basın mensuplarının cezai sorumluluğu” hükmünün kötüye kullanılmasının önlenmesi için değişiklik teklifi sundu: “Basın mensupları görevlerini yaparken, basın görevi kapsamında, kişilerle ilgili olarak somut isnatlarda ya da olumsuz değerlendirmelerde bulunması halinde, kendilerine ceza verilemez. Ancak bunun için isnat ve değerlendirmelerin, gerçek ve somut vakialara dayanması ve basın mensubunun görevi ile bağlantılı olması gerekir.” (19 Kasım).

Arama önergede: CHP İstanbul Milletvekili Tanrıkulu, Davutoğlu’nun cevablaması “Gerekli izinleri alarak yayın yapan Özgür Bugün Gazetesi’ne yönelik ‘isim hakkı’ konusundaki bir şikayet üzerine, bu

gazeteye ‘basım’ dışında hiçbir ilgisi olmayan matbaanın hedef alınmasının gerekçesi nedir?” diye sordu (12 Kasım).

Kural’a şiddet Mecliste: CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu, bianet Muhabiri Beyza Kural’a 6 Kasım’da Beyazıt’taki YÖK protestosunu takip ettiği sırada ters kelepçe takılarak gözaltına alınmak istenmesini ve polis sözlerini Meclis’e taşıdı. Önergede “bundan sonra hiçbir şey eskisi değil artık, bunu öğreteceğiz size” diyen polisin kimden talimat aldığı da soruldu (7 Kasım).

Kamu ilanları önergede: CHP Milletvekili Barış Yarkadaş, Basın İlan Kurumu’nun Sözcü Grubu bünyesinde çıkarılan Korkusuz Gazetesi’ne yasal hakkı olmasına rağmen “aynı isimler çalıştığı” gerekçesiyle vermediği kamu ilanlarını, Başbakan Ahmet Davutoğlu’nun yanıtlanması istemiyle Meclis gündemine taşıdı: “Basın İlan Kurumu son 5 yılda hangi kuruluşa hangi miktarda kamu ilanı vermiştir?” (23 Ekim).

Medyanın sorunları HDP önergesinde: HDP Mersin Milletvekili Çilem Küçükkeleş Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan’ın cevaplama talebiyle verdiği bir soru önergesinde “Kamu reklamlarının eşitsiz dağıtılması gibi yöntemlerle medya kuruluşları arasında ayrımcılık yapılmakta, kimi medya kuruluşları devlet kaynaklarıyla desteklenirken kimileri desteklenmemektedir” tespiti yer aldı. Ayrıca, Basın İş Yasası, yıpranma payı ve sarı basın kartıyla ilgili sorunları işleyen önergede, “Basın kartı olmadığı için yıpranma hakkı gasp edilen gazeteci sayısı kaçtır?” sorusu da vardı (9 Ekim).

Sansür önergede: CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, Digiturk’ün satış süreci ve yedi kanallı platformdan kaldırılmasıyla ilgili Başbakan Davutoğlu’nun cevaplama istemiyle soru önergesi verdi. Önergede, “Bir mahkeme kararı var mı? Mahkeme kararı yoksa Digiturk’ün kendi inisiyatifinde 7 kanalı kaldırması suç teşkil etmez mi?” diye soruldu (9 Ekim).

CHP TİB’i sordu: CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu, Başbakan Davutoğlu’na, “TİB hangi gerekçeler ile Cüneyt Özdemir’in Twitter hesabına erişimin engellenmesini istemiştir?” diye sordu (7 Ekim).

Balbay’dan önerge: CHP milletvekili Mustafa Balbay, Türkiye’de basın özgürlüğünün durumunun gerilemesiyle ilgili Başbakan Davutoğlu’nun yanıtlanması istemiyle verdiği önergede “ifade ve basın özgürlüğü bakımından Anayasal hüküm mevcut iken, neden Avrupa standartlarında görülmemektedir? Tutuklu ve hükümlü kaç gazeteci var? Cumhurbaşkanının gazetecilere açtığı kaç dava bulunuyor? Cumhurbaşkanı kaç kişiye dava açtı, bunlardan kaç sonuçlandı, kaç sürüyor? Gerekçeleri nedir?” sorularını yöneltti (2 Ekim).

Hakan’a saldırı Mecliste: CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu, Hürriyet gazetesi yazarı ve CNN Türk program sunucusu Ahmet Hakan’ın saldırıya uğramasını, azmettiricileri ve Hakan’ı tehdit edenlerle ilgili işlem yapılıp yapılmadığını Başbakan Ahmet Davutoğlu’na sordu (1 Ekim).

Dayanışma

Umut Nöbeti: Basın Konseyi’nin girişimiyle Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dünder ve Ankara temsilcisi Erdem Gül ve tutuklu gazetecilerin tahliyesi için Silivri Cezaevi önünde Umut Nöbeti başlatıldı.

Özgürlük nöbeti: Basın Konseyi’nin girişimiyle Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dünder ve Ankara temsilcisi Erdem Gül ve tutuklu gazetecilerin tahliyesi için Silivri Cezaevi önünde 2 Aralık’ta başlatılan Umut Nöbeti’ne katılan isimler şöyle:

Gazeteciler Mete Akyol, Doğan Satmış, Ergun Babahan, Cumhuriyet Yazarı Aydın Engin, Basın Konseyi Yüksek Kurul Üyesi Turgay Noyan, Özgür Düşünce yazarı Tarık Toros, Posta gazetesi yazarı Candaş Tolga Işık ve Sivas Divriği gazetesi yayın yönetmeni Yahya Kemal Bayar, Cumhuriyet gazetesi Reklam Tanıtım ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörü Ayşe Cemal, Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı Başkanı Cemal Uşak, Başkan Yardımcısı Erkam Tufan Aytav, Mehmet Baransu'nun eşi Nesibe Baransu, Kazete Genel Yayın Yönetmeni Berrin Gürçay Dilekçi, eski TGS Genel Başkanı Ercan İpekçi, eski TGS ve Anadolu Ajansı çalışanları Tuncay Yıldırım, Metiner Erdem ile Hüsnü Erdem, Çarşı taraftar grubu kurucularından Ayhan Güner, piyanist Fazıl Say, Soner Yalçın, Celal Başlangıç, Haberdar.com Genel Yayın Yönetmeni Said Sefa, Today's Zaman Gazetesi Yazarı Bülent Keneş, FOX TV Ana Haber Sunucusu Fatih Portakal, Fox TV Haber Koordinatörü Murat Keskin, Nazlı Ilicak, Soner Yalçın, Nazım Alpman, BirGün Gazetesi Haber Koordinatörü İbrahim Varlı, BirGün yazarı Erk Acarer, İzmir'den gazeteci Tülay Cengiz, öldürülen gazeteci Metin Göktepe'nin ablası Meryem Göktepe, Evrensel Gazetesi sorumlu müdürü Vural Nasuhbeyoğlu ve Evrensel gazetesi dış haberler editörü Özlem Temena, Cumhuriyet gazetesi yazarı Orhan Bursalı ve Özlem Yüzüak, gazeteci-yazar Altan Öymen, TBMM eski Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Belgeselci Cengiz Özkarakbekir, gazeteci-yazar Altan Öymen, TBMM eski Başkanı Hüsamettin Cindoruk, gazeteci Murat Erdin, Basın Konseyi Yüksek Kurul Üyesi Melih Berk.

Dayanışma ziyareti: TGC ve TGS, üç yöneticisi hakkında 11 ay 20'şer gün hapis cezası verilen BirGün Gazetesi'ne destek ziyareti yaptı (14 Aralık).

Karaca'dan mektup: "FETÖ örgütü"yle bağlantılı olmaktan tutuklanan Samanyolu Yayın Grubu başkanı Hidayet Karaca, tutuklu Can Dündar ve Erdem Gül'e mektup yazdı (12 Aralık).

Şeffaflık Ödülleri ilk kez: Uluslararası Şeffaflık Derneği'nin ilkinin düzenlediği Şeffaflık Ödülleri'nde yolsuzluk haberleri dalında BirGün gazetesi muhabiri Hüseyin Şimşek ödül aldı; medya kurumsal alanda şeffaflık ödülü Cumhuriyet gazetesine, medya özel teşvik ödülü ise Mehmet Atakan Foça'ya verildi (9 Aralık).

Dündar, Gül unutulmadı: 52. Uluslararası Antalya Film Festivali Geleneksel Altın Portakal Ödülünü kazanan Sarmaşık filminin yönetmeni Tolga Karaçelik, tutuklu Can Dündar ve Erdem Gül'ü unutmadı: "Siz içeride olduğunuz sürece biz de içerideyiz, biz burada olduğumuz sürece siz de buradasınız. Bu ödül, size". Sanatçı Gülben Ergen de destek mesajı verdi (6 Aralık).

Karşıyaka Hakimi Murat Aydın, Dündar ve Gül'e mektup yazarken, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Necmi Yüzbaşıoğlu, gazeteciler Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutukluluğuyla ilgili, "Tutuklanmaları basın özgürlüğü bakımından Türkiye'nin geldiği olumsuz noktanın son halkasıdır" dedi (5 Aralık).

Cezaevi ziyaretleri: CHP milletvekilleri Umut Oran, Utku Çakırözer, Hilmi Yarayıcı, çeşitli tarihlerde Can Dündar ve Erdem Gül'ü Silivri Cezaevi'nde ziyaret etti.

Yıldız anıldı: Özgür Ülke gazetesinin İstanbul Kadırga'daki merkez binası ve Ankara bürosuna yönelik 2 Aralık 1994'da düzenlenen eş zamanlı bombalı saldırılarda yaşamını yitiren ulaştırma görevlisi Ersin Yıldız anıldı (2 Aralık).

Dündar'a ödül: ÇGD Bursa Şubesi, **Basın Özgürlüğü Ödülü'nü** tutuklanan Cumhuriyet Gazetesi genel yayın yönetmeni Can Dündar'a Verdi. Ödülü, Dündar'ın eşi Dilek Dündar aldı (2 Aralık).

Dündar ve Gül'e mektup: Kocaelili gazeteciler, TGS Kocaeli İl Temsilciliği öncülüğünde, tutuklanan Can Dündar ve Erdem Gül'e mektup gönderme kampanyası başlattı (2 Aralık).

Hapiste ziyaret: CHP heyeti, Silivri Cezaevi'nde tutuklu bulunan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar ile Ankara temsilcisi Erdem Gül ve Nokta Dergisi yayın yönetmeni Cevheri Güven ile sorumlu müdürü Murat Çapan'ı ziyaret etti (1 Aralık).

Cumhuriyete ziyaretler: Hürriyet gazetesi yayın yönetmeni Sedat Ergin ve Zaman gazetesi yayın yönetmeni Abdülhamit Bilici ve Basın Konseyi Başkanı Pınar Türenç dahil birçok gazeteci Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutuklanması nedeniyle Cumhuriyet gazetesine destek ziyaretinde bulundu. (27 Kasım).

Tarancı anıldı: Diyarbakır'da 20 Kasım 1992 tarihinde Bağlar'daki dergi bürosundan çıktığı sırada öldürülen Gerçek Dergisi Diyarbakır temsilcisi Namık Tarancı, katledilişinin 23. yılında anıldı. Evrensel Gazetesi, Hayat Televizyonu ve Emek Partisi Diyarbakır İl Örgütü yetkilileri, yazar Şeyhmus Diken, SES Diyarbakır Şube Eş Başkanı Ramazan Kaval, Devrimci 78'liler Derneği yöneticileri Tarancı'yı unutmayanlardandı (20 Kasım).

Cumhuriyet'e RSF Ödülü: RSF, 2015 Basın Özgürlüğü Ödülü'nü Cumhuriyet gazetesi adına yayın yönetmeni Can Dündar'a Strasbourg'da düzenlenen bir törende verdi (17 Kasım).

Anter Ödülleri verildi: 23. Musa Anter Özgür Basın Şehitleri Ödülleri, Van Sanayi ve Ticaret Odası'nda düzenlenen törenle sahiplerine verildi (15 Kasım).

Cumhuriyet uyardı: Cumhuriyet gazetesi, "Kanaltürk ve Bugün televizyonlarının 'kayyum tayini' bahanesiyle polis tarafından basılması, basın ve ifade özgürlüğüne pervasız bir saldırıdır. Bu saldırı, bir yayın grubuna yapılmış gibi görünse de hepimize bir gözdağıdır" açıklaması yaptı (29 Ekim).

Koza Grubu ile dayanışma: Bengü Türk TV, "Kanaltürk ve Bugün logolarını ekrana vererek zalime ve yalanlara karşı fikirlerinizi Büyük Türk Milleti'ne duyurmaya hazırdır" diyerek kayyuma devredildikten sonra yayını polis zoruyla kesilen İpek Grubu'na ekranını açtı (28 Ekim).

Kışlalı anıldı: Ankara'da evinin önünde 21 Ekim 1999 tarihinde düzenlenen bombalı saldırı sonucu hayatını kaybeden akademisyen, gazeteci ve yazar Ahmet Taner Kışlalı anıldı (21 Ekim).

Rasool için ekran kararı: ABD merkezli Vice News sitesi, "örgüte yardım" iddiasıyla iki aydır Adana Cezaevi'nde tutulan çalışanı Mohammed Rasool'a dikkat çekmek için ekran kararttı. Ayrıca, Change.org sitesi üzerinden Rasool için bir imza kampanyası düzenlendi, sosyal medyada #FreeRasool başlığıyla binlerce mesaj paylaşıldı (21 Ekim).

Bağdu anıldı: Adana'da 14 Ekim 2014'te öldürülen Özgür Gündem ve Azadiya Welat gazetelerinin dağıtımıcısı Kadri Bağdu, cinayetin birinci yılında vurulduğu yerde anıldı. DİHA Mersin muhabiri Berivan Altan, saldırının faillerinin belli olmasına rağmen ortaya çıkarılmadığını söyledi. Anmaya HDP Adana milletvekili Meral Danış Beştaş ile Barış anneleri Meclisi Sözcüsü Fatma Çığ da katıldı (14 Ekim).

Şener'e Leizig Ödülü: Gazeteci Nedim Şener'e, Almanya'nın gazetecilik ödülü "Leipzig Basın Özgürlüğü ve Medya'nın Geleceği Ödülü" verildi (9 Ekim).

Diyalog için ikinci buluşma: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası, Çağdaş Gazeteciler Derneği ve DİSK Basın-İş'in çağrısıyla başlayan Özgür Basın Özgür Toplum İçin Dayanışma Toplantısı'nın ikincisi yapıldı (6 Ekim).

Hakan'a ziyaret: HDP Eş Başkanı Selahattin Demirtaş, HDP Grup Başkan Vekili Pervin Buldan ve HDP İstanbul Milletvekili Garo Paylan Ahmet Hakan'ı evinde ziyaret etti (6 Ekim).

TGS'den DİHA'ya ziyaret: TGS üyesi bir grup gazeteci, Kürt medyasına yönelik baskılara tepki için DİHA İstanbul bürosuna dayanışma ziyaretinde bulundu (6 Ekim).

HDP'den TGC'ye ziyaret: HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ve HDP Milletvekilleri Pervin Buldan, Garo Paylan ve Sezai Temelli TGC'yi ziyaret etti (6 Ekim).

Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlardan

Cumhurbaşkanı, 1 Kasım Genel Seçimleri sürecinde medyaya karşı sözlü saldırılarını sürdürdü; "Avara kasnak", "Faşistin önde gidene", "Sahtekarlar, şaklabanlar, şarlatanlar", "Pensilvanya medyası", "Hainler, alçaklar, yalancılar", "Edepsizler", "Mankurt" gibi dikkat çeken ifadelerdi.

Cumhurbaşkanı, The Economist'e de "Siz kendi ülkenizdeki seçimlerle ilgilenin" diye çıktı.

"Türkiye ifade ve basın özgürlüğü konularında hiçbir Avrupa ülkesinden geri değil" diyen Başbakan Davutoğlu'nu Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutukluluğu zora soktu. Davutoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "peşini bırakmam" sözünden sonra tutuklanan Dündar ve Gül için "yargılamanın tutuksuz olması esas olmalı" dedi.

Hükümet, YSK ve RTÜK, seçim sürecinde hükümete yakın medya organlarına ceza verince medya özgürlüğünü hatırladı: Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Başbakan Davutoğlu'nun da eleştirdiği YSK ve RTÜK Kanunlarının değişebileceği sinyalini verdi. AKP milletvekili Abdurrahim Boynukalın, Doğan Yayın Holding'e yönelik saldırıyı savundu.

RTÜK ve YSK hedefte: A Haber'e dönük olarak getirilen yayın yasakları yayın durdurma cezaları konusunda açık bir şekilde bütün basın camiasının fikir ve düşünce hürriyetine önem veren herkesin karşı çıkması gerektiğini bir kez daha vurguluyorum. 239 ceza, 130 saat yayın durdurma; bunlar cezalandırmanın ötesinde düşüncenin ifade edilmesini son derece kapsamlı bir şekilde kısıtlayan uygulamalar. İnşallah bunları hep beraber çözeriz...RTÜK ve YSK'nın bu tür konularda fikir özgürlüğü bakımından temel ilkeleri öne alan bir tutum benimsemesini beklerdik (Başbakan Ahmet Davutoğlu, A Haber canlı yayınında, 14 Aralık).

YSK ve RTÜK Kanunları değişebilir: Seçimler öncesinde medya kuruluşlarının yaptığı yayınlar nedeni ile verilen cezalar ağır olmuştur. Bu nedenle YSK ve RTÜK Kanununda değişiklik yapılması gündeme gelebilir. Kurumlar bu yapıyla çağdaş yayıncılık anlayışına cevap verememektedir. Bu kurumlara mutlaka evrensel standartlar getirilecek, kamu ve özel sektör ayrımı yapılacaktır. YSK ve RTÜK, Çağın koşullarına uygun hale getirilirken sadece ceza kesen kuruluşlar olmaktan çıkarılacaktır. (Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Anadolu Yayıncılar Derneği ziyaretinde, 4 Aralık).

Tutukluluk istisna olmalı: MİT TIR'ları olayının böyle bir arka planı var. Bu haberlerin yayımlanması bir suç mu? Buna ben değil mahkeme karar verir. Devletin stratejik çıkarlarını zedeleyenlere dönük hukuki tedbirler dünyanın her yerinde vardır. Bu yargılamanın tutuksuz olması esas olmalıdır. Tutuklu olması istisnadır. Bu olaya hükümet olarak hiçbir müdahalede bulunmadık. Bu tür durumlarda tutuksuz yargılanma esastır. Kişisel fikrim bu haber devlet sırlarını ifşa. (Başbakan Davutoğlu Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutuklanmasıyla ilgili konuştu, 1 Aralık).

Eleştiri ayırdır, cehalet ve hakaret ayırdır. Eleştiri kırıp dökme değil; imar etme, tamir etmedir. Kimse kıymetli bulduğu şeyi kırmaya çalışmaz. Türkiye medyasında din karşıtlığı mevzuu uzun zamandır ülkemizin yaşadığı sorunlardan biridir. Medya özgürlük kavramı çoğu zaman yanlış bir şekilde, bu milleti ayakta tutan milli değerlere hakaret etme hakkı olarak tanımlanmıştır.

Medyada rastladığımız, 'Kurban Bayramı bu sene de hac mevsimine denk geldi', uçakta, otobüste namaz haberleri çok büyük bir cehalet göstergesidir. Osmanlı Türkçesi'nin seçmeli olarak okutulması tartışmalarında bunları hep gördük. Bazı medya organlarının milletimizin değerlerine karşı tutunduğu tavır karşısında hep birlikte durup düşünmemiz gerekiyor (Cumhurbaşkanı Erdoğan, *Bayburt Üniversitesi akademik yılı açılışında*, 24 Kasım).

Geri değiliz! Türkiye ifade ve basın özgürlüğü konularında hiç bir Avrupa ülkesinden geri değildir. (Başbakan Davutoğlu, 19 Kasım).

Düşünce özgürlüğünü hatırladı: Düşünce özgürlüğü açısından maalesef talihsiz adımlar....Benim gönlüm kimi istiyorsa ben bunu yayınlam, ister çıkarırım, ister çıkarmam. Başkaları da beğenmediğini çıkarmasın (Cumhurbaşkanı Erdoğan hükümete yakın medyaya RTÜK ve YSK'nın verdiği cezaları eleştiriyor, 19 Kasım).

"Erdoğan'a ihanet ettiler": Şu anda orada bir hukuk bürosu ile hükümet, devlet olarak çok ciddi bir anlaşmamız var. Öyle zannediyorum ki, çok kısa bir zaman içinde neticesini vermeye başlayacak. Şu anda açıklamam doğru değil. Attığımız bazı özel adımlar var ki, bu adımlar da onlara çok daha farklı herhalde geleceği yaşatacak. Şahıs olarak onlar beni çok iyi tanıyor ama ben de onları çok iyi tanıyorum. Onlar Tayyip Erdoğan'a ihanet ettiler, ben onlara ihanet etmiyorum. Millet hakkını onlardan geri alma mücadelesini veriyorum. Yalnız dahi kalsam sonuna kadar bunu sürdürceğimi söyledim (Cumhurbaşkanı Erdoğan, ATV- A Haber ortak yayınında Gülen Cemaati'ne yönelik operasyonlarla ilgili konuşuyor, 18 Kasım).

Hürriyet'e tepki: Türkiye Cumhuriyeti Devletinin başındaki ismin böyle çirkin ve karalayıcı bir mizansenin içinde gösterilmesi kabul edilebilir bir durum değildir. Bunun adı gazetecilik değil nefret suçudur. Kin ve nefret tohumu ekmeyi adet edinen bir zihniyetin sürekli ve farklı şekillerde kendisini dışa vurması Türk gazeteciliği açısından çok büyük talihsizliktir. İçindeki kini yansıtmaktan kendisini alamayan bu anlayışın Sayın Cumhurbaşkanımıza verebileceği bir zarar yoktur, bunlar ancak kendilerine zarar verirler... Gazete özür dilemiştir ancak bu saldırı ve hakaretimiz zihniyetin bu kadar kolay ve fütursuz bir şekilde kendisini dışa vurması üzerinde durulması gereken bir konudur (Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan, *Hürriyet Gazetesi'nde yer alan "13 Cuma uğursuzluğunun 13 sebebi"* başlıklı haberde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın fotoğrafına yer verilmesini değerlendiriyor, 13 Kasım).

İftihar ediyor: Türkiye'deki basın özgürlüğü, herhangi bir demokratik ülke ile kıyas edildiğinde onlardan aşağı kalacak durumda değildir. Zaman zaman AB raporlarında Türkiye'ye karşı taraflı olarak ifade edilen bazı cümlelerden birisi olarak bunları görüyoruz. Asla bunları kabul etmemiz mümkün değildir. İftihar edeceğimiz bir noktadır. Rapordaki cümleler aynen iade ediyoruz, iyi niyetli sözler olarak kabul edemeyiz (Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Avrupa Komisyonu Türkiye İlerleme Raporunu değerlendiriyor, 11 Kasım).

“Kırmızı çizgi”: 1990'larda bir akademisyen olduğum dönemde aynı zamanda köşe yazarlığı yapıyordum. Basın özgürlüğü ve entelektüel özgürlük benim için kırmızı çizgidir. Eğer bir entelektüele, köşe yazarına veya gazeteciye herhangi bir saldırı olursa onların savunucusu olurum (Başbakan Davutoğlu CNN International'a konuşuyor, 10 Kasım).

Economist'e “Size ne?”: Ülkemizin birliğini, beraberliğini bozmaya gayret eden odaklar var. İçeride var, dışarıda var. Özellikle son dönemde dışarıdaki bazı uluslararası medya kuruluşlarının üst akıldan aldıkları talimatla gerek şahsıma yönelik gerek Türkiye'deki bazı siyasi partilere yönelik yaptıkları açıklamaları herhalde sizler de duyuyorsunuz, okuyorsunuz. Bunlar çok manidardır. Size ne? Siz kendi ülkenizdeki seçimlerle ilgilenin (Cumhurbaşkanı Erdoğan, Britanya merkezli The Economist'le ilgili soruya yanıt verdi; 31 Ekim).

"Temenni ediyorum ki...": Temenni ediyorum ki Türk yargısı adil bir şekilde bununla ilgili de kararını verecektir... Acaba niye kayyum tayin etti yargı? Bunun üzerinde iyi düşünülmesi gerekir. Çünkü bir numarası kaçıyor. Arkadan da diyor ki, herhangi bir usulsüzlük söz konusu değildir diyor. O zaman niye kaçırıyorsun? Kaçma kal ülkende. Kaçırıyorsa demek ki burada bir su kaçağı var. (Cumhurbaşkanı Erdoğan 360 ve 24 TV ortak yayınında gündemi değerlendirdi, Koza-İpek Holding'in medya kuruluşlarına kayyum atanmasıyla ilgili konuştu, 29 Ekim).

Herkes bir sıfat: Cumhurbaşkanı Erdoğan, Beştepe'de gerçekleşen 13. Muhtarlar Buluşması'nda konuştu. Kendisini eleştirenlere “avara kasnak” dedi. Erdoğan'ın son bir haftadaki konuşmalarında Akademisyenler, din alimleri, sanatçılar, yazarlar, şairler, muhalifler, demokrasi savunucuları “mankurt, küfürbaz, sahtekar, şaklaban, şarlattan” gibi sıfatlarla hedef alındılar.

“Avara kasnak”: Bizi eleştirenler lafa gelince en büyük cumhuriyetçidir. Bunlara sormak lazım siz cumhuriyet için bugüne kadar ne yaptınız. Bunların vereceği tek bir cevap yok. Çünkü bunların bu ülkede tek bir dikili ağaçları, herhangi bir eserleri mevcut değil. Sadece konuşurlar, sadece hakaret ederler. Sürekli ortada dolaşır, gazete sayfalarından, ekranlardan, kürsülerden eksik olmazlar. Hep bir şey yapıyor gibi görünürler. Ama ‘avara kasnak’ gibi, ne işe yaradıkları belli değildir. Herhangi bir hizmet yapmadıkları gibi, var olan hizmetleri de tahrip ederler. Bunların ülkeye ve millete faydaları olmadığı gibi, demokrasiye de tahammülleri bulunmuyor (Cumhurbaşkanı Erdoğan, Beştepe'deki 13. Muhtarlar Buluşması'nda, 26 Ekim 2015)

“Faşistin önde gidene”: Tıpkı ağızlarından “barış” lafını düşürmeyip ülkeyi şiddete ve kana boğmaya çalışanlar gibi, bunlar da sürekli “demokrasi” derler ama faşistin önde gidenidirler. Kendi görüşlerinden başka hiçbir görüşe tahammülleri yoktur. Kendi sözlerinden başka hiçbir söze değer vermezler. Kendi hayat biçimlerinden başka hiçbir hayat biçimine hoşgörü, saygı göstermezler.” (Muhtarlarla buluşma, Beştepe, 26 Ekim 2015)

“Küfürbazlar”: Bize, yıllar boyunca sahte isimleri dayattılar. Bir takım isimleri öne sürdüler dediler ki, 'Münevver mi istiyorsunuz, mütefekkir, şair, yazar mı istiyorsunuz? İşte onlar bu isimlerdir' dediler. Bize, on yıllar boyunca, küfürbazları sanatçı diye yutturmak istediler. Bize, tek sesli, tek renkli, diktatörlerin karşısında el pençe divan duran medyayı, 'Gazete budur, televizyon budur' diye yutturmak istediler. Bize, bir takım örgütleri, 'Sivil budur, sivil örgütleri budur' diye dayatmak istediler (Memur Sendikaları Konfederasyonu'nun “Millete Vefa Yolunda 20 Yıl” programı, Ankara Arena Spor Salonu, 25 Ekim 2015)

“Sahtekarlar, şaklabanlar, şarlatanlar”: Bize, sahtekarları, şaklabanları, şarlatanları, insanların hem inançlarını, hem alın terlerini sömürenleri, ‘din alimi budur, hoca budur’ diye yutturmak istediler. İşte biz, en başta bu kirli oyunu bozduk. Bu toprakların çorak olmadığını, bu toprakların tam tersine son derece bereketli olduğunu, hem Türkiye’ye, hem dünyaya gösterdik (Memur Sendikaları Konfederasyonu’nun “Millete Vefa Yolunda 20 Yıl” programı, Ankara Arena Spor Salonu, 25 Ekim 2015).

“Pensilvanya medyası”: Eğer dikkatle bakarsanız, hepsinin aynı dili kullandığını, aynı üslubu kullandığını, aynı kaynaktan beslendiklerini görürsünüz. Bölücü terör örgütü, güvenlik birimlerimize karşı alçakça, haince saldırılar düzenliyor; bu ülkenin bir siyasi partisinin, hem de Cumhuriyetle yaşıt olmakla, Atatürk’ün kurmasıyla övünen bir siyasi partinin Genel Başkanı çıkıp, 'PKK niye silah bıraksın?' diyebiliyor. Dikkat edin; Pensilvanya medyası ile PKK medyası, aynı dili kullanabiliyor. PKK ile DEAŞ, aynı istikamet doğrultusunda hareket edebiliyor (Memur Sendikaları Konfederasyonu'nun "Millete Vefa Yolunda 20 Yıl" programı, Ankara Arena Spor Salonu, 25 Ekim 2015)

“Hainler, alçaklar, yalancılar”: Son zamanlarda ne demeye başladı, malum bir tanesi, 'Bizim PKK ile alakamız yok, PKK'nın da bizimle alakası yok.' Buna bu millet inandı mı, inanıyor mu? Ama bak bunu söylemesinin sebebi, kampanya yürütücüsünün verdiği talimattır. Bunlara göre sadece terör örgütü masum, onun dışında herkes suçlu. Bu ülkeyi içeride ve dışarıda 'DEAŞ terör örgütüne destek veren ülke' gibi gösterecek kadar hainler, o kadar alçaklar, o kadar yalancılar (Memur Sendikaları Konfederasyonu'nun "Millete Vefa Yolunda 20 Yıl" programı, Ankara Arena Spor Salonu, 25 Ekim 2015)

“Edepsizler”: Bizim edebimize güvenip, hiç kimse edepsizlik yapmaya kalkışmasın. Biz yalan söylemeyiz, biz iftira üretmeyiz, biz, mahreme, aileye, kutsallara dil uzatmayız. Ama kusura bakmasınlar; bu edepsizliğe ve bu edepsizlere de meydanı bırakmayız. Biz, bu saldırıların, bu ittifakın, bu birbirine benzemezler korosunun, bizi değil, Türkiye'yi hedef aldığını görüyoruz ve buna karşı da son nefesimize kadar mücadele vereceğiz. Eğer meselenin, Recep Tayyip Erdoğan olduğunu zannedenler varsa, açık söylüyorum, çok büyük bir yanlışta içindeler (Memur Sendikaları Konfederasyonu'nun "Millete Vefa Yolunda 20 Yıl" programı, Ankara Arena Spor Salonu, 25 Ekim 2015)

“Mankurt”: Almanya Başbakanı Türkiye’ye geliyor. Bir grup çıkıp ‘gelmeyin, bu Erdoğan ve Davutoğlu’na destek anlamına gelir’ diyor. Bu girişimin adı 5. Koldur. Bu girişimdekilere ben ‘mankurt’ diyorum (Muhtarlarla buluşma, Beştepe, 19 Ekim 2015).

Boynukalın şiddeti övdü: Doğan Yayın Grubu, Hürriyet gazetesine 6 Eylül’de saldıran grubun içerisinde olan AKP milletvekili Abdurrahim Boynukalın’ın 19 Ekim’de Mersin’de yaptığı açıklamaları suç duyurularına yeni delil olarak ekledi. Vekil, konuşmasında, “AK Parti gençliği bundan 3 hafta önce, bir ay önce o dokunulmazlığı kaldırmıştır arkadaşlar. Bu dokunulmazlığı kaldırmamızda bizim teşkilatlarımızdaki enerjiyi kendi arkamızda hissetmemiz rol oynamıştır. Allah sizden razı olsun” demişti (23 Ekim).

Suç bizde!: Suç bizde ama. Ben dedim ki şunların kanalını TÜRKSAT’tan kaldıralım. Özel şirket abi. O zaman bakan dedi ki ‘ya çok laf olur. Bilmem ne olur şimdi’. Daha iyi olurdu”. Akif Beki ve Varank

arasında geçen ikili konuşmaya bu esnada Hilal Kaplan da dahil oluyor ve “Katılıyorum çok merhametli gidiliyor” yorumunu yapıyor (Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve TÜRSAT yönetim kurulu üyesi Mustafa Varank, 2 Şubat günkü TRT Haber TV yayınında Gülen Cemaati'ne yakın televizyon kanallarının TÜRSAT'tan çıkarabileceği mesajı verdi. Sözler 24 Ekim'de gündeme geldi).

Erdoğan'dan Doğan'a: Hilton otelinin arkasındaki o araziye otel müsaadesi verilmiş olsaydı ey Doğan o zaman keyfin yerinde olacaktı. Bak şimdi de orası doğal sit alanı ilan edildi, bundan sonra da zaten alamazsın (Cumhurbaşkanı Erdoğan, Hak-İş 13. Olağan Genel Kurulu ve 40. Kuruluş Yıldönümü Etkinliklerinde konuştu, 23 Ekim).

“Televizyonlara çıkıp pervasızca diktatör kavramını kullananlar var. 12 Eylül'ün paşası cumhurbaşkanlığı yaparken bir kez olsun bu kelimeyi kullanabildiniz mi? 28 Şubat'ta o brifinglere gittiğinizde kullandınız mı? Gerçek diktatörlere bir kez olsun diktatör diyebildiniz mi?”.

Aydın Doğan'dan Erdoğan'a: Sayın Cumhurbaşkanı'nın Hak-İş Konfederasyonu'nda yaptığı konuşmada bana seslenip, Hilton'da istediğini verseydik keyfin yerinde olacaktı” şeklinde bir ifadede bulunmasını çok yadırgadım (Aydın Doğan).

Erdoğan'a "diktatör" sorusu: Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'de bulunan Finlandiya Cumhurbaşkanı Sauli Niinistö ile Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda ortak basın toplantısı sırasında Finli gazeteci Tom Kankkonen'in “Siz diktatör müsünüz?” sorusuyla karşılaştı. Erdoğan, çevresine, “Hangi gazeteden?” diye sorduktan sonra, “Diktatörün ülkesinde böyle soru soramazsınız. Bana çocuklarım, eşim başta olmak üzere her türlü hakaret sınırsızca yapılmaktadır. Biz bunları sabırla karşıladık” şeklinde karşılık verdi (13 Ekim).

Geçmiş olsun ama...: Basın danışmanım aramıştır. Kendilerine bu konudaki düşüncelerimizi, 'geçmiş olsun' temennilerini de bildirmişlerdir. Şiddetin karşısındayız. Hele hele basın özgürlüğü noktasındaki tavrımız, Başbakanlığımız döneminden bu yana her zaman bellidir. Yeter ki bütün medya grupları, aynı hassasiyeti gösterebilirler. Kendilerine geldiği zaman 'yandım' demesinler. Başkalarının başına geldiği zaman da aynı hassasiyeti onlar da gösterebilirler (Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ahmet Hakan'a yönelik saldırıyla ilgili, Fransa, Belçika ve Japonya'yı kapsayan seyahatine çıkmadan önce Atatürk Havalimanı Devlet Konukevi'nde basın toplantısında konuşuyor, 5 Ekim).

İşten “Çıkarmalar/Ayrılmalar”

Üç aylık dönemde en az 213 gazeteci ve medya çalışanı işten çıkarıldı veya işten ayrılmak zorunda kaldı. Geçen yılın aynı döneminde bu rakam 47 idi.

Cumhuriyet'te 10 işsiz: Cumhuriyet gazetesi İzmir bürosunu kapattı. 10 büro çalışanı ekonomik gerekçelerle 1 Ocak 2016 itibarıyla işten çıkarılacak (29 Aralık).

Sağlık ayrıldı: Hürriyet Digital Yayın Koordinatörü Eyüp Can, Hürriyet çalışanlarının yanı sıra Hürriyet İcra Kurulu Başkanı Ahmet Özer ve Hürriyet gazetesi yayın yönetmeni Sedat Ergin'in de katıldığı bir toplantıyla görevinden ayrıldığını açıkladı. Can'ın Doğan Grubu'nda başka bir görev alıp almayacağı bilinmiyor (18 Aralık).

Kanal D'de iki istifa: 2010'dan bu yana Kanal D'de Drama Koordinasyon Müdürlüğü görevini yürüten Özge Bağdatlıoğlu ile kanalın Kurumsal İletişim ve Pazarlama Müdürlüğü'nü yürüten Burcu Eryılmaz görevlerinden istifa etti (17 Aralık).

İki spiker işten çıkarıldı: NTV Spor spikeri Roxsan Kunter ve Dilara Gönder'in NTV ile yolları ayrıldı. Kunter, bir süredir doğum iznindeydi (17 Aralık).

Keneş'ten istifa: Today's Zaman gazetesi yayın yönetmeni Bülent Keneş, hükümet baskıları nedeniyle görevinden istifa ettiğini açıkladı (3 Aralık).

Dokuz işsiz: Kayyumun yönetimini devraldığı İpek Medya Grubu'na bağlı Bugün gazetesinin İzmir Bürosu'nda dokuz gazetecinin işine son verildi (2 Aralık).

Küçükşahin ve Gürcanlı işten çıkarıldı: Hürriyet gazetesi, yazarı Şükrü Küçükşahin ve Zeynep Gürcanlı'nın işine son verdi. Küçükşahin, grubun kararda küçülmeyi gerekçe gösterdiğini bildirdi (2 Aralık).

Mumay işten çıkarıldı: Hürriyet gazetesi, Star gazetesi yazarı Cem Küçük'ün hedef yaptığı Genel Yayın Yönetmeni Sedat Ergin'in özel danışmanı görevine getirilen Bülent Mumay'ın işine son verdi (1 Aralık).

Ücretlerinin isteyince çıkarıldılar: Taraf gazetesi ücretlerini istedikleri için çalışanlarından beşini "işyerinde verilen görevleri yerine getirmedikleri, grev yaptıkları" iddiasıyla işten çıkardı (30 Kasım).

Kanaltürk ve Bugün TV'de 172 işsiz: Kanaltürk ve Bugün TV'ye atanan kayyum, hiçbir gerekçe göstermeden 172 çalışanın işine son verdi (20 Kasım).

Bağdat programdan çıkarıldı: Bugün TV'de Özgür İfade adlı programı hazırlayıp sunan gazeteci Hayko Bağdat, kanala kayyum atanmasından haftalar sonra kanaldaki işinden oldu. Bağdat'ın evine programdan çıkarıldığına dair tebligat geldi (19 Kasım).

Pekten'in işine son: Hürriyet gazetesi, 12 yıldır "Günlük Burç Yorumunuz" köşesini hazırlayan astrolog Hülya Pekten'i, balık burcu yorumunun yayınlanmamasından sonra işten çıkardı (16 Kasım).

Atıldılar, hakları sıfırlandı: İpek Medya Grubu'na bağlı Bugün ve Millet gazeteleriyle Kanaltürk ve Bugün TV kanallarına kayyum atanmasıyla işten çıkarılan gazeteciler, haklarında İş Kanunu'nun 25. maddesi kapsamında işlem yapıldığından, tazminat ve işsizlik maaşlarını, 10 ay boyunca ücretsiz sağlık hizmeti da alamayacaklar (15 Kasım).

İki gazetecinin işine son: Hürriyet gazetesi, İnternet sitesinde yayınlanan "13. Cuma uğursuzluğu" başlıklı haberin görselinde, Leonardo Da Vinci'nin Son Yemek (The Last Supper, Il Cenacolo) başlıklı tablosuna Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tavuk yerken çekilmiş bir fotoğrafının eklenmesinin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan özür diledi; "dikkatsizlik"ten sorumlu tuttuğu iki gazetecinin işine son verdi (13 Kasım).

Yazarın işine son: 1 Kasım seçimlerinde hile olup olmadığını sorgulayan yazısı Hürriyet Daily News gazetesinde yayınlanmayınca Independent'ta yayınlatan köşe yazarı Emre Deliveli işinden oldu (10 Kasım).

Yayın yönetmeni görevden alındı: "FETÖ terör örgütüne kaynak sağladığı" iddiasıyla kayyum atanan Koza İpek Holding'e bağlı Bugün gazetesinin yayın yönetmeni Erhan Başkurt görevden alındı (29 Ekim).

Kayyum görevden aldı: "FETÖ terör örgütüne kaynak sağladığı" iddiasıyla kayyum atanan Koza İpek Holding'e bağlı Bugün TV'nin yayın müdürü Tarık Toros, kayyumlar Bilal Koyuncu, Çetin Albay, Ümit Önal, Fatih İçin, Hadi Bal'ın imzalarıyla düzenlenen el yazılı tutunakla görevden alındı (28 Ekim).

Ekran veda etti: İktidara yakın A Haber'deki Deşifre programının sunucusu Mehmet Ali Önel ekranlardan çekildiğini açıkladı. Önel, açıklamasında, "Verilen mücadelenin amacına uygun olmadığını, yeterince taşın altına herkesin elini koymadığını ve bu işin eninde sonunda üzülmeye de olsa Türkiye'nin daha kötüye gittiğini görerek ve süreçte elinden gelenin fazlasını yapmış bir gazeteci olarak gönül rahatlığıyla köşeme çekiliyorum" dedi (3 Ekim). (EÖ)